

Маркетингове обґрунтування доцільності розробки нових вітчизняних засобів для лікування акне

Акне або вугрова хвороба — хронічне запальне захворювання шкіри, що виникає внаслідок запалення та закупорювання сальних залоз та характеризується розвитком вугрового висипу переважно на шкірі обличчя, шиї та спини. На акне страждає 9,4 % світового населення, що робить його восьмим за поширеністю захворюванням у всьому світі. Акне посідає перше місце у структурі косметологічної патології і третє — за частотою звернення хворих до дерматологічних закладів [1]. За статистикою серед підлітків віком 14–19 років частота акне сягає 85 %, пік захворюваності припадає на 16-річний вік та може зберігатися й у дорослому віці. Акне різко знижує якість життя хворих, включаючи фізичну, емоційну та соціальну складові, а тяжкі форми, що призводять до появи значних косметичних вад у вигляді гіпо- та гіпертрофічних рубців, формують також розлади психоемоційної сфери приблизно в половини пацієнтів [2].

Враховуючи це, забезпечення населення ефективними лікарськими засобами (ЛЗ) для лікування акне потребує достатньої інформації щодо їх асортименту та можливостей розвитку фармацевтичного ринку.

Згідно з анатомо-терапевтичною класифікаційною системою АТС аналізований сегмент ринку представлений групою D — дерматологічні засоби.

На підставі контент-аналізу Державного реєстру лікарських засобів України та довідників сформовано інформаційний масив асортименту ЛЗ, що віднесені до групи D, та відібрано лише ті, що були зареєстровані на момент аналізу (вересень 2021 р.). Асортимент дерматологічних ЛЗ, що дозволені до застосування, становить 587 торгових назв, які розподіляються по підгрупах наступним чином: D01 — 97 (16,5 %), D02 — 24 (4,1 %), D03 — 56 (9,5 %), D04 — 10 (1,7 %), D05 — 3 (0,5 %), D06 — 69 (11,8 %), D07 — 108 (18,4 %), D08 — 161 (27,4 %), D10 — 23 (3,9 %), D11 — 36 (6,1 %).

У ході досліджень було здійснено комплексний структурований аналіз та сформований інформаційний масив асортименту засобів, що використовуються дерматологами безпосередньо у лікуванні акне. Такими є місцеві засоби (підгрупа D10A) та препарати для системного лікування акне (підгрупа D10B).

За результатами дослідження встановлено, що на ринку України препарати для лікування акне представлені 23 торговельними назвами: 17 позицій місцевих засобів та 6 позицій для системного лікування.

Структурний аналіз ринку лікарських засобів для місцевого лікування акне показав, що лише 23,5 % представлено препаратами україн-

ського виробництва, причому варто зазначити, що це препарат «Сірчана мазь проста», який виготовляють чотири різні українських виробники. Ринок препаратів для системного лікування акне представлений тільки іноземними виробниками.

За характером дисперсної системи лікарські засоби для місцевого лікування акне представлено гелями (41,2% від загального асортименту), мазями (23,5%), лосьйонами, кремами і розчинами (по 11,8%). Всі засоби для системного лікування представлені у вигляді капсул.

На підставі проведеного аналізу можна сказати, що фармацевтичний ринок України сформований переважно іноземними виробниками, що відкриває перспективні напрямки для подальших досліджень стосовно розробки нових вітчизняних препаратів для лікування акне. Це дозволить зменшити залежність споживачів від імпорту, а також підняти рівень фізичної та економічної доступності препаратів, що розглядаються.

1. *Калюжна Л.Д., Петренко А.В.* Акне: сучасні терапевтичні можливості // Медична газета «Здоров'я України 21 сторіччя». — 2020. — № 22 (491).
<https://health-ua.com/article/62968-akne--suchasn-terapevtichn-mozhlivost>
2. *Бронова І.М.* Оптимізація терапевтичних комплексів хворих на акне з урахуванням клінічних проявів, динаміки морфофункціонального стану і мікробіоценозу шкіри: автореф. дис. ... канд. мед. наук: 14.01.20. — Харків, 2018. — 22 с.
3. Державний формуляр лікарських засобів. Випуск тринадцятий / Під ред. Апіхтіна О.Л., Бебешко В.Г., Волошина Н.О., Гаврилюк А.О. та ін. — Київ, 2021.
4. Компендіум 2019 — лікарські препарати / за ред. В.М. Коваленка. — Київ, 2019. — <http://compendium.com.ua>
5. Інформаційно-пошукова система «Державний реєстр лікарських засобів України». — <http://www.drlez.kiev.ua>